

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA BALTIJOS PAJŪRIO ŽEMĖS NAUDOJIMO IR JOS VALSTYBINĖS KONTROLĖS VERTINIMAS

2007 m. liepos 31 d. Nr. VAP-30-2-13
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
Valstybės kontrolės 3-iojo audito departamento direktoriaus Kęstučio Širvaičio
2007-02-13 pavedimą Nr. P-30-2

Auditą atliko valstybiniai auditoriai:
Gytis Andrulionis (grupės vadovas)
Inga Braciškienė
Arūnas Zinkevičius

Auditas pradėtas 2007-02-13
Auditas baigtas 2007-07-31

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

SANTRAUKA

Baltijos pajūrio teritorijos yra ypač vertingos ir ekologiškai jautrios, o nekontroliuojama žmogaus ūkinė veikla jose gali turėti neigiamos įtakos natūralios gamtinės aplinkos, gyvūnijos ir augalijos, kai kurių gamtos objektų ir ypač vertingų vietovių apsaugai. Siekdami įvertinti Baltijos pajūrio teritorijos naudojimą atlikome veiklos auditą, kurio metu nagrinėjome žemės naudojimo valstybinės kontrolės vykdymą Klaipėdos apskrityje; išimtinės Lietuvos Respublikos nuosavybės apsaugą pajūrio juostoje; Palangos miesto valstybinės reikšmės miškų, esančių 7 km pločio juostoje nuo Baltijos pajūrio, apsaugą; teritorijų planavimo sprendinių sustabdymą ir kitų Baltijos pakrantės teritorijų, kurios nepatenka į minėtas teritorijų grupes, tačiau yra reikšmingos, apsaugą.

Audito metu nustatyta, kad:

- Žemės naudojimo valstybinė kontrolė Klaipėdos apskrityje, už kurios organizavimą ir vykdymą atsakingas Klaipėdos apskrities viršininkas, planuojama ir įgyvendinama netinkamai, todėl Baltijos pajūrio teritorijos naudojimas neįvertinamas visuomeniniu, rekreaciniu ir gamtosaugos požiūriais, o pati kontrolė nesukuria tikėtinos naudos visuomenei.
- Pajūrio juostai Lietuvos Respublikos teisės aktai suteikia išimtinės Lietuvos Respublikos nuosavybės statusą, tačiau jos apsauga skirtinguose specialiuosiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose išlieka nepakankama ir fragmentiška, o esamų nuostatų ne visada laikomasi praktikoje.
- Teritorijų planavimas Klaipėdos apskrityje atskirai nagrinėtais atvejais vykdytas pažeidžiant galiojančius įstatymus, o šio proceso priežiūros reglamentavimas yra nepakankamas.
- Baltijos pajūrio teritorijoje esančių poilsio namelių, kurių skaičiaus audituotos institucijos nežino, statuso ir jų naudojimo reglamentavimas, siekiant tinkamai apsaugoti vertingas ir ekologiškai jautrias Baltijos pajūrio teritorijas, yra nepakankamas.
- Vyriausybė, nors tai numatyta Miškų įstatymo 4 str. 2 d., nėra patvirtinusi tvarkos, pagal kurią turėtų būti nuomojama valstybinė miško žemė. Tai kelia riziką, kad valstybinės reikšmės miškų teritorijos, išimtinė nuosavybės teise priklausančios Lietuvos Respublikai, gali būti nepakankamai apsaugotos.

Audito ataskaitoje Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Klaipėdos apskrities viršininko administracijai, Palangos miesto savivaldybei ir Pajūrio regioninio parko direkcijai pateiktos rekomendacijos, kurios, mūsų nuomone, leidžia ar sudaro prielaidas ataskaitoje įvardintoms problemoms spręsti. Pagrindinės jų yra šios:

-
- Klaipėdos apskrityje stiprinti žemės naudojimo valstybinės kontrolės planavimo ir įgyvendinimo procesą pagal valstybinio audito ataskaitoje nurodytus rizikos veiksnius;
  - atlikti veiksmus, kurie leis efektyviau saugoti Baltijos pajūrio juosta;
  - teisės aktuose reglamentuoti atskiras teritorijų planavimo ir jos kontrolės procedūras;
  - peržiūrėti galiojančius teisės aktus ir prireikus parengti jų pakeitimus dėl Baltijos pajūrio teritorijoje esančių poilsio namelių statuso patikslinimo, jų naudojimo termino nustatymo, ir žemės, reikalingos šių statinių eksploatacijai, naudojimo reglamentavimo;
  - nustatyti valstybinės miško žemės nuomos tvarką.